

Hòa hay chiến?

Tác Giả: Lê Mai

Thứ Tư, 12 Tháng 1 Năm 2011 11:47

“Hoà hay chiến” là một trong những vấn đề quan trọng bậc nhất trong lịch sử chiến tranh ngoại xâm của dân tộc VN ta.

Đôi mắt với kẻ thù tàn bạo, vấn đề “hoà hay chiến” được ông cha ta cân nhắc, phân tích, đánh giá hết sức kĩ càng. Năm 1284, khi quân Nguyên Mông sang xâm lược nước ta lần thứ hai, vua Trần đã mời các bô lão trong triều họp để bàn về chiến lược “hoà hay chiến” – Hội nghị Diên Hồng. Hội nghị Diên Hồng nổi tiếng nhất trong lịch sử không bàn về vấn đề chiến hay hoà hay chiến thuần tuý mà chỉ bàn về vấn đề duy nhất: nên đánh hay nên hoà? Và tất cả các bô lão đã đồng thanh hô to “Quyết đánh”! “Ý triều đình và lòng dân là một” đã tạo nên sức mạnh vô địch, là nguyên nhân đưa đến chiến thắng tuyệt đối các kẻ thù hùng mạnh, bất kể ở đâu thì.

Gần đây hơn, năm 1858, người Pháp chiếm Đà Nẵng, mở đầu cho hơn 80 năm đô hộ nước ta. Nhưng trong đó 10 năm, hải quân Pháp đã nổ súng cũng ngay tại Đà Nẵng rồi bỏ đi, vì tình thế cách mạng Pháp chưa cho phép quân Pháp hành động ở Viễn Đông. Vậy mà, trong 10 năm ấy, nhà cầm quyền không thấy được cái nguy sắp tới, không biết nhìn xa trông rộng, rút cuộc không làm được gì nhiều để phòng thủ đất nước. Hay họ chỉ lo làm thế phú, viết văn ca ngợi mình, dành tiền để xây cung điện thôi?

Sau khi chiếm đóng Đà Nẵng, người Pháp chiếm đóng Gia Định rồi chiếm đóng luôn ba tỉnh miền đông Nam Bộ. Triều đình Huế không có thế trận phòng thủ công, tiền công để chống, mà chỉ có thế trận phòng ngự, bị uy hiếp trong vòng vây của một vài phòng tuyến. Vấn đề đặt ra trước triều đình Huế là: chiến hay hoà?

Ta hãy xem triều đình Huế gặp quy tắc vấn đề nào, quan trọng bậc nhất này như thế nào?

Nhóm thế nhất, ba ông đại thần, trong đó có Phan Thanh Giản cho rằng, bãi vũ khí binh đao, cho

Hòa hay chiến?

Tác Giả: Lê Mai

Thứ Tư, 12 Tháng 1 Năm 2011 11:47

dân nghèo đói, lũ lụt nuôi sống, thì chiến không bằng hòa, nhưng cần thời cơ cho chiến rồi sau sẽ bàn.

Ba ông đứng trên cao chiến nhất, ngay khi Pháp mới đặt chân lên Đà Nẵng, đã chiến tranh chiến không bằng hòa! Ba ông đứng trên đầu voi TĐ Địch rằng: “giặc lấy thủy quân bắn súng nhử làm nghèo giặc ngoài biển rồi sóng gió, thì ta cũng khó tranh đua với họ. Với kẻ sách thì hiên giặc nên lấy thời làm chính. Giặc có vàng ròng rồi sau mới có thể nói đánh hay hòa được”. Họ sẽ sống to lớn ngoài biển cả. Chưa đánh, họ đã mưu hòa, mà nào có phải kéo quân đi đến nơi nào xa xôi đâu, đánh giặc ngay trên đất nước mình kia mà!

Nhóm đình thần thời hai cho rằng: “Họ và ta vẫn không quen nhau, không thể thân thiện nhau, họ chỉ đòi hỏi thời gian lớn vô biên để no cái sự dục của họ mới thôi. Chuyện này chúng ta nên chờ qua là vì lợi. Nay chúng ta đã chiến chỉ Trà Sơn, rồi chiến chỉ Gia Định; vậy ta phải làm cho cái bình thời kéo dài...Lấy ngu ý mà suy, họ mưu hai việc: một là mưu lập phe xa Trà Sơn, thu tô lợi; hai là mưu tung người nước họ vào truy nã tà giáo...”.

Đó là những nhận định rất sai về ý đồ của người Pháp, quá xem nhẹ nguy cơ xâm lược. Nhóm này nghĩ rằng, nước Pháp xa nước ta quá, không thể thân thiện nước Nam được.

Giáo sư Trần Văn Giàu bình luận: Đột quá! Hà Lan đã thân thiện Ja-va và cộng quân đến Nam Dương trong thời gian dài, Anh đã thân thiện đến tận đầu rợ, Lữ Đoàn đã bắn Y-pha-nho thân thiện lâu rồi. Mà Y-pha-nho, Anh, Hà Lan đều cách xa Lữ Đoàn, Ja-va, đến Địch cũng như ta cách xa Pháp vậy. Làm quan đứng trên trí tuệ đình chớ nghĩ biệt việc đó thì biệt việc gì?

Nhóm đình thần thời ba xin vua chiến cho quân thời Quố gia Nam “lưu việc thời trách Pháp, hãy lấy nghĩa lý là nói, xem họ nếu chiến mưu thông thời như cũ họ xin bắn cộng đến mà họ rút lui thì ta cho giặc hòa cũng chớ nghĩ gì. Nếu họ đứng tría, chiến đánh cũng chớ nghĩ hòa thì ta chiến sức mà thôi”.

Giáo sư Trần Văn Giàu bình luận: Việc thời trách địch! Lấy nghĩa lý mà nghĩ nghĩ cho chúng! Mong chúng rút lui thì ta cho giặc hòa! Còn có khi nào họ? Mà đó lợi là thời gian, chiến tranh của một nhóm thời họ nhà vua!

Thứ Tư, 12 Tháng 1 Năm 2011 11:47

Hòa hay chiến?

Tác Giả: Lê Mai

Thứ Tư, 12 Tháng 1 Năm 2011 11:47

Lịch sử cho thấy, quy tắc sách “hòa ngh” của triều đình Huế đã đưa đến sự đau hàng và mất nước vào tay người Pháp trên 80 năm.

Đến kết thúc, tôi lại nhớ chuyện xưa, đời Tam Quốc, Tào Tháo đem 100 vạn quân sang đánh Giang Đông. Trong khi nội bộ chia làm hai phe chiến và hòa, Tôn Quyền vốn là người do dự, không quyết định nào, may có Khổng Minh Gia Cát Lượng nói khích, Tôn Quyền mới quyết đánh. Và trận đời chiến Xích Bích nội tiếp trong lịch sử đánh tan trăm vạn quân Tào vốn còn vang vọng.